

Л.М. Андрощук, кандидат педагогічних наук, доцент, завідувач кафедри хореографії та художньої культури Уманського державного педагогічного університету імені Павла Тичини

С.В. Куценко, аспірант, викладач, кафедри хореографії та художньої культури Уманського державного педагогічного університету імені Павла Тичини

ЕДУКАЦІЯ В ПРОЦЕСІ ВИВЧЕННЯ ХОРЕОГРАФІЧНИХ ДИСЦИПЛІН ЯК ШЛЯХ ДО ФОРМУВАННЯ ТВОРЧОЇ ОСОБИСТОСТІ МАЙБУТНЬОГО ПЕДАГОГА-ХОРЕОГРАФА

Характерною рисою становлення творчої особистості студента-хореографа в процесі навчання у вищому навчальному закладі ХХІ століття є процес едукації, в якому поєднуються та взаємодіють найважливіші його складові – розвиток, навчання і виховання. Адже, формування творчої особистості, її прихованого потенціалу, активізоване потребою в самоактуалізації, яка породжує творчу спрямованість особистості студента в процесі освітньої і мистецької діяльності, позначається на всіх її етапах – розвитку, навчання і виховання.

Саме завдяки едукації, як цілісної системи у процесі творчої, хореографічної діяльності, в студентів формуються особистісні якості, що зрештою позитивно позначаються на їх розумовій активності, фізичному, психічному і соціальному становленні, здатності вирішувати важкі завдання, здобувати знання, застосовувати вміння тощо.

На нашу думку, успішна інтеграція розвитку, навчання і виховання пріоритетна в процесі хореографічної діяльності через художньо-образні дії, керовані синкретичністю виражальних засобів хореографічного мистецтва. Крім того, така взаємодія сприятиме духовному та естетичному вихованню, розвитку творчого потенціалу, який є ядром творчої активності особистості, а також реалізації когнітивних процесів.

Студенти у вихорі хореографічної діяльності, реалізуються в процесі педагогічної взаємодії, створюють навколо себе особливий світ спілкування, вирішуючи низку творчих завдань, не усвідомлюючи, відображають свою внутрішню сутність, розвиваючись як особистість.

На практиці доведено, що саме хореографічна діяльність надає невичерпні можливості, які характеризуються такими показниками, як точність і узгодженість, артистизм, здатність до інтерпретації і уміння відчувати, неординарно мислити, фантазувати і реалізувати власні замисли. А також сприяє розвитку емоційного відчуття, краси реального світу та зміцненню здоров'я.

Хореографія може розглядатися не тільки як засіб художнього мислення та слугувати для вираження внутрішнього емоційного стану за допомогою руху, музики, а й використовуватися як засіб творчого самовираження особистості.

Розвиток творчих можливостей майбутнього вчителя за допомогою хореографічного мистецтва можливий тільки за умови наполегливої та систематичної роботи на протязі певного періоду. Саме така робота допомагає подолати зайву сором'язливість, привчає до взаємодопомоги, виховує дисциплінованість, розуміння внутрішнього світу людини.

Танець є невід'ємною частиною духовної культури, він має власний естетично-виховний потенціал, як складову частину загального виховного процесу, спрямованого на формування світогляду особистості, прагнення до самовиховання, морального самовдосконалення, естетичної свідомості, духовного зростання. А також художньо-виховний потенціал, спрямований на спонукання студентів до осягнення перш за все естетичної цінності художніх творів, до сприйняття мистецтва як явища, що містить величезний потенціал втілення прекрасного в житті людини, оскільки мистецтво є найважливішою галуззю естетичної діяльності.

Крім того, характерною особливістю танцю є згуртування, враховуючи індивідуальність кожної особистості. Так як навчальний процес відбувається в

колективі, то заняття хореографією значно розвивають почуття відповідальності.

Хореографія сформувала цілу систему специфічних засобів і прийомів, що сприяють розвитку, навчанню і вихованню мистецтвом, орієнтованим на всебічний розвиток особистості, що розширює можливості для активного формування і вдосконалення творчих якостей.

Кожен з видів хореографічної діяльності містить елементи творчості, забезпечуючи навчання, розвиток і виховання, а також створення надійного фундаменту для подальшої самоосвітньої роботи впродовж усього життя. Внаслідок копіткої пізнавальної діяльності майбутній педагог-хореограф отримує необхідний запас професіоналізму відповідно до потреб педагогічного фаху.

Робота над вправами класичного танцю, як основою хореографічної грамоти є необхідною умовою для розвитку виконавської майстерності, координації рухів та пластичності.

Оволодіння класичним танцем, подальше його використання як виразного засобу в процесі створення хореографічних композицій вимагає розвитку уяви, що опирається на емоційну і образну пам'ять і є необхідною складовою розвитку творчої особистості [4, с. 26].

Заняття класичним танцем збагачують особистість майбутніх педагогів, стимулюють їх інтерес, сприяють розвитку образного мислення, що характеризується здатністю створювати щось нове, дають можливість здійснювати пошук нових оригінальних шляхів вираження власного художнього задуму та його реалізації.

Вивчення основ народного танцю допомагає усвідомити нескороминуще значення народної творчості у виникненні і становленні різних видів і форм хореографічного мистецтва. Освоєння багатства і різноманіття народної хореографії удосконалює творчі здібності хореографів. Практика свідчить, що чим глибше і ґрунтовніше знання фахівцем народної творчості, тим цікавіша і продуктивніша його творча діяльність [2, с. 2].

Найбільш результативна єдність навчання і виховання безпосередньо в процесі творчості і пробудження бажання освоювати майстерність, викликати потребу в ній і на основі пробудженого інтересу здійснювати цілеспрямований художньо-творчий процес, в якому органічно поєднувалися б педагогічні і творчі завдання. За цієї умови процес навчання стає і процесом виховання творчої особистості [3, с. 94].

Отже, хореографічне мистецтво є одним з найбільш дійових факторів розвитку, навчання і виховання майбутнього вчителя хореографії. Адже танець розкриває особистість як вольову, ініціативну, самостійну, цілеспрямовану, ерудовану, комунікативну, працездатну, творчу.

Список використаних джерел:

1. Зязюн І.А. Естетичний досвід особи: формування і сфери вияву / Зязюн І.А. – К.: Вища школа, 1976. – 164 с.
2. Нурулін Н.С. Методические указания к ведению урока народного танца / Н.С. Нурулин. – М., 1979. – 42 с.
3. Телегин А.А. Народно-сценический танец и методика его преподавания: учеб. пособие для студентов высших учебных заведений культуры и искусств / А.А. Телегин. – Самара, 2005. – 229 с.
4. Цветкова Л.Ю. Методика викладання класичного танцю / Л.Ю. Цветкова – К.: Альтерпрес, 2010. – 324 с.